

Prenos delnic bo možen vsaj do aprila

Registrski računi Sodni depozit za delnice naj bi vodilo murskosoboško sodišče

LJUBLJANA – V KDD je še okoli 118.000 ukinjenih registrskih računov, ki se po novem imenujejo prehodni, na katerih je za še sto milijonov evrov premoženja. Lastniki bodo do delnic s teh računov lahko dostopali vse do njihovega prenosa na sodni depozit, ki naj bi se začel šele aprila. Pri tem pa ostaja nedorečeno, kdo boрил stroške tega prenosa – delničarji ali KDD.

MAJA GRGIČ, D. VI.

Ceprav je zakon o dematerializiranih papirjih od 1. januarja letos ukinil registrske račune v KDD, lahko lastniki te delnice še prenesejo bodisi na trgovalni ali smetarski račun bodisi jih prodajo, in sicer vse do njihovega prenosa na sodni depozit. Ker so na približno 100.000 ukinjenih registrskih računih delnice, vredne manj kakor sto evrov, je pričakovati, da bo na sodišču ali smetarskem računu končala večina od preostalih delnic.

Na KDD pojasnjujejo, da bo za vsak prenos na sodni depozit treba imeti sklep sodišča, pri tem pa si bo KDD prizadeval, da bi predloge oblikoval »paketno« ter tako povečal učinkovitost in zmanjšal stroške.

Merila za prenos

Za prenos je KDD pripravil merila: po njih se bodo prej prenašale delnice v lasti pravnih kot fizičnih oseb, prej se bodo prenašali portfelji manjše vrednosti, prej bodo na sodišču končali neobremenjeni kot obremenjeni vrednostni papirji, prej bodo prenesene delnice izdajatelj, kjer je delež neprenesenih vrednostnih papirjev v izdaji

večji in prej bodo prenesli delnice pasivnih imetnikov oziroma izdajatelj kot aktivnih.

Ta merila niso dokončna, saj se mora z njim strinjati tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP). Ta pravi, da mora pred izdajo soglasja pridobiti še mnenje Banke Slovenije, po naših informacijah pa ATVP do meril menda nima zadržkov.

Delnice bodo šle na sodišče v Mursko Soboto

A kot je mogoče razumeti vrhovno sodišče, prenosov pred aprilom ni pričakovati. Do takrat naj bi bila pripravljena programska rešitev za prenos delnic na sodni depozit. Za reševanje teh zadev naj bi bilo po pojasnilu vrhovnega sodišča pristojno le eno sodišče, in to Okrožno sodišče v Murski Soboti. »Selite te pristojnosti na eno od sodišč zunaj prestolnice v regijo, kjer so zaposlitvene možnosti slabše, je bila v sodstvu sprejeta načrtno, tudi v smislu decentralizacije poslovanja,« pravijo.

Da bo predloge za sodni depozit mogoče vlagati skupinsko in da

bodo o predlogih lahko odločali tudi sodniški pomočniki, ministrstvu za pravosodje in finance že pripravljata zakonodajne spremembe. Na vrhovnem sodišču pa opozarjajo, da bodo postopki vodenja sodnih depozitov za delnice sodišču povzročili dodatne stroške, ki so ocenjeni na 650.000 evrov.

Bodo stroške pologa plačali delničarji?

Še vedno pa ni povsem dorečeno, kdo bo plačal stroške pologa na sodni depozit, kar bo na koncu najbrž odločitev sodišča. V KDD menijo, da bi stroški postopka morali bremeniti imetnike, ki niso izpolnili svoje obveznosti prenesti vrednostne papirje na račune pri članih KDD ali jih opustiti. Na ministrstvu za finance pa pojasnjujejo, da je položitev brezplačna, če se opravi z registrskega računa fizične osebe, če vrednost vseh nematerializiranih vrednostnih papirjev ne presega sto evrov, če nobena od delnic ni uvrščena v trgovanje na organiziranem trgu in če lastnik od 1. januarja 2014 ni prejel dividend. »Upniku, v dobro katerega

bo položitev pri sodišču izvedena, bo, razen v primerih, ko je položitev brezplačna, stroške položitve odmerilo sodišče,« pravijo na ministrstvu. Vsi, ki delnice še imajo v KDD in jih zaradi nizke vrednosti ne bodo prenesli ali prodali, se omenjenim stroškom sodišča lahko izognejo tudi s prenosom delnic na smetarski račun v KDD.

Banke in borznoposredniške hiše delnice z ukinjenih registrskih računov še sprejemajo, vendar so mnogi zaradi sprejete avtentične razlage o zakonski omejitvi stroškov na 0,5 odstotka povprečne vrednosti delnic, določili minimalno vrednost delnic. Za obdobje pred sprejetjem te avtentične razlage pa morajo banke in borznoposredniške hiše po naših informacijah že oblikovati rezervacije, kar bo poslabšalo njihov poslovni rezultat. V Iliriki to priznavajo, v Altu Invest pa pravijo, da takšnih rezervacij niso oblikovali.

Stop za VZMD Delniško oporo

Prenos delnic na skrbniške račune v Delniške opore ponuja tudi Vseslovensko združenje malih delničarjev (VZMD), a vlada želi s pravkar sprejetim predlogom novele zakona o trgu finančnih instrumentov temu narediti konec. Po novem predlogu, ki ga podpira tudi ATVP, bi hrambo in vodenje finančnih instrumentov za račun strank lahko opravljala le oseba, ki ima za to potrebno dovoljenje in je torej pod nadzorom agencije.

V VZMD so že napovedali, da bodo storili vse, da takih zakonskih sprememb ne bo. Dodali so, da so bili fiduciarni računi v Sloveniji uvedeni šele pred dobrimi desetimi leti, ko so si tuji vlagatelji zaželeli takega imetništva. Zdaj ko želi VZMD ta instrument uporabiti v korist malih delničarjev, pa hoče ATVP to zatreči, še pravijo.

Vrstni red prenosa delnic na sodni depozit

1. prenos za pravne osebe pred fizičnimi
2. prenos portfeljev manjše individualne vrednosti
3. prej se opravi prenos neobremenjenih kot obremenjenih vrednostnih papirjev
4. prej se opravi prenos vrednostnih papirjev izdajatelj, katerih delež neprenesenih vrednostnih papirjev je večji
5. prej se opravi prenos vrednostnih papirjev pasivnih imetnikov oziroma izdajatelj kot aktivnih imetnikov oziroma izdajatelj

DELO